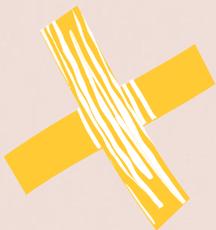




Генеральний партнер



# Глосарій Штучного інтелекту 2026



- **Вступне  
слово.....2**
- **Глосарій.....4**
- **Команда.....16**

## Від команди проєкту

Штучний інтелект уже став робочим інструментом маркетингової та рекламної індустрії. Ми щодня застосовуємо десятки ШІ-інструментів у стратегії, креативі, медіа та аналітиці. Проте ключова цінність завжди залишається за людьми: саме вони формують контекст, приймають рішення і несуть відповідальність за результат.

Завдання цього глосарію — зафіксувати спільні визначення та підходи, які створюють основу для узгодженої взаємодії між бізнесом, агентствами, платформами та регуляторами. Це про усвідомлене використання ШІ: як інструменту, що підсилює експертизу, а не замінює її. Про прозорість, відповідальність і спільні принципи, які дозволять індустрії розвиватися швидко й відповідально.

# Глосарій



# Глосарій

Автоматизоване прийняття рішень (Automated decision-making)	використання технологій та алгоритмів для підтримки або часткового виконання процесу ухвалення рішень із мінімальною залученістю людини.
Автоматичне прийняття рішень (Automatic decision-making)	повністю автоматизоване ухвалення рішень системою без втручання людини.
Агент (Agent)	програмна автономна сутність, яка аналізує навколишнє середовище та виконує дії, спрямовані на досягнення заданих цілей.
Адаптивність (Adaptiveness)	властивість системи ШІ змінювати свою поведінку у відповідь на нові, незнайомі або змінні умови середовища чи завдання на основі взаємодії з вхідними даними.
Аналіз тональності (Sentiment Analysis)	аналіз емоційного тону текстів (коментарів, відгуків, чатів) для оцінки ставлення користувачів до бренду.
Анонімізація даних (Data Anonymization)	процес приховування ідентифікаційної інформації у даних для захисту особи.
Асиметрична атака на ШІ (Asymmetric AI Attack)	ситуація, коли невеликі маніпуляції чи ресурси можуть призвести до серйозних збоїв у системі ШІ.
Аудитоспроможність (Auditability)	можливість системи ШІ бути перевіреною: від даних і алгоритмів до процесів ухвалення рішень.

Аудіальний пошук на основі ШІ (Audio Search AI)	технологія штучного інтелекту, яка дозволяє шукати інформацію у звукових даних. Іншими словами, це коли ШІ аналізує аудіо (музику, подкасти, голосові повідомлення) і дозволяє знаходити потрібні частини або контент за запитом.
Аудіо-ШІ (Audio AI)	підгалузь ШІ, орієнтована на роботу зі звуком: розпізнавання, синтез, відтворення голосів і шумів та аудіоматеріалів.
Безпека ШІ (AI Security)	сукупність заходів і властивостей системи, що захищають її від атак, несанкціонованого доступу та некоректної роботи.
Бенчмарк (Benchmark)	набір стандартизованих тестів або метрик для вимірювання й порівняння ефективності, продуктивності чи якості різних систем, алгоритмів або моделей ШІ.
Біометрична верифікація (Biometric Verification)	автоматизована перевірка, що включає перевірку особи людини шляхом порівняння її біометричних даних із попередньо наданими біометричними даними. (з Мінцифри)
Біометрична етика (Biometric Ethics)	напрямок, що вивчає етичні аспекти використання біометричних даних у ШІ.
Біометрична ідентифікація (Biometric Identification)	автоматизоване визначення особи шляхом пошуку її біометричних даних серед багатьох записів у базі.

Биометричні дані  
(Biometric Data)

персональні дані, отримані в результаті спеціальної технічної обробки, що стосується фізичних, фізіологічних чи поведінкових ознак фізичної особи, зокрема таких як, зображення обличчя, відбитки пальців чи голос, що дозволяють однозначно ідентифікувати або підтверджують однозначну ідентифікацію фізичної особи (переважно з Мінцифри)

Валідаційні дані  
(Validation Data)

набір даних, що використовується для перевірки якості моделі під час навчання та налаштування параметрів.

Векторизація  
(Vectorization)

перетворення тексту, зображення або іншої інформації у числові вектори для обробки моделями ШІ.

Велика мовна модель  
(Large Language Model (LLM))

клас моделей ШІ, які використовують алгоритми навчання та навчаються на великих наборах даних, котрі можуть містити не тільки текст, але й інші модальності (зображення, аудіо тощо), і здатні створювати зв'язні відповіді, аналізувати мову та генерувати контент.

Великі дані  
(Big Data)

загальний термін для великих, комплексних наборів цифрових даних, зберігання, аналіз, керування та обробка яких потребують таких самих комплексних технологічних засобів і значної обчислювальної потужності. (з Мінцифри)

Вимірюваність  
(Measurability)

характеристика системи ШІ, яка дозволяє кількісно оцінювати її властивості чи параметри.

Вихідні дані  
(Output Data)

результат, який створює система ШІ після обробки вхідних даних.

Відкритий код  
(Open Source AI)

моделі та алгоритми ШІ, вихідний код яких є публічно доступним для використання та модифікації.

Відкритість до втручання (Intervenability)	здатність користувача чи організації контролювати, змінювати або зупиняти роботу системи ШІ.
Відповідальний ШІ (Responsible AI)	набір принципів, що застосовуються на всіх етапах життєвого циклу системи ШІ з метою узгодження з людськими цінностями, етикою та правами людини для зменшення ризиків та негативних наслідків, пов'язаних із використанням ШІ, та з одночасною максимізацією позитивних результатів. (Мінцифри)
Відповідність вимогам щодо ШІ (AI Compliance)	відповідність використання ШІ законодавчим нормам (GDPR, DMA, AI Act) у контексті маркетингу та реклами.
Відстежуваність (Traceability)	можливість відслідковувати походження та зміни в даних чи моделях протягом життєвого циклу ШІ.
Відтворюваність (Reproducibility)	отримання подібного результату під час повторення експерименту з тими ж вхідними даними, налаштуваннями, методами та умовами проведення експерименту.
Візуалізація даних (Data Visualization)	методи графічного представлення інформації, що допомагають зрозуміти результати роботи ШІ.
Візуальний пошук на основі ШІ (Visual Search AI)	пошук товарів або контенту за зображенням, що використовує комп'ютерний зір і розпізнавання об'єктів.
Віртуальний асистент (Virtual Assistant)	Програмне забезпечення на основі ШІ, яке взаємодіє з користувачами у форматі діалогу (наприклад, ChatGPT).

Вхідні дані (Input Data)	інформація, яку система ШІ отримує для аналізу чи навчання.
Галюцинація ШІ (AI Hallucination)	ситуація, коли модель генерує переконливу, але неправдиву або вигадану інформацію, що оманливо представлена як достовірна.
Генеративний пошук / Пошук із ШІ (Generative Search / AI-Search)	інтелектуальні пошукові системи, які використовують LLM для формування відповідей, а не лише посилань.
Генеративний ШІ (Generative AI)	тип ШІ, здатний створювати новий контент: тексти, зображення, відео, аудіо чи код.
Генеративні дифузійні моделі (Diffusion Models)	генеративні алгоритми, які відновлюють структуру даних із випадкового шуму (використовуються в MidJourney, Stable Diffusion).
Генеративні змагальні мережі (Generative Adversarial Networks (GANs))	тип моделей, де дві нейромережі змагаються між собою: одна створює дані, інша оцінює їхню правдивість.
Генерація з пошуком (RAG) (Retrieval-Augmented Generation (RAG))	підхід, коли модель ШІ комбінує власні знання з інформацією із зовнішніх джерел для генерування кінцевої відповіді.
Гібридний ШІ (Hybrid AI)	поєднання різних методів (нейронні мережі, правила, статистика) для досягнення більшої ефективності.

Гперпараметр  
(Hyperparameter)

налаштування алгоритму машинного навчання, які встановлюються перед початком навчання і не змінюються в процесі, та які контролюють процес навчання та структуру моделі. (Мінцифри)

Генерація природної мови  
(Natural Language Generation)

здатність ШІ створювати тексти природною мовою.

Глибинні фейки  
(Deepfakes)

згенерований або змінений контент (відео, фото, аудіо), який виглядає реалістично, але є підробкою.

Глибоке навчання  
(Deep Learning)

галузь машинного навчання, яка присвячена тренуванню моделей, таких як нейронні мережі, що складаються з багатьох шарів. (Мінцифри)

Грамотність у сфері ШІ  
(AI Literacy)

базове розуміння принципів роботи ШІ, його можливостей, ризиків і етичних аспектів та навички вживати заходи для уникнення потенційної шкоди, що може завдати ШІ, чи її пом'якшення.

Граф знань  
(Knowledge Graph)

база даних у вигляді вузлів і зв'язків, що описує об'єкти та їхні відносини й використовується ШІ для міркувань.

Дані  
(Data)

будь-яка інформація (цифрова, текстова, візуальна чи числа), яку можна використовувати для аналізу та навчання моделей.

Набір даних  
(Dataset)

сукупність структурованих чи неструктурованих даних, які застосовуються для навчання, тестування та оцінювання моделей.

Дедуктивне навчання (Deductive Learning)	підхід, коли ШІ робить висновки на основі логічних правил і знань.
Дефіцит даних (Data Scarcity)	ситуація, коли для навчання моделі бракує якісних і репрезентативних даних.
Децентралізований ШІ (Decentralized AI)	моделі й обчислення, які розподілені між багатьма пристроями або вузлами без єдиного центру керування.
Динамічне навчання (Online Learning)	метод, коли модель поступово оновлюється новими даними без повного перенавчання.
Динамічні моделі (Dynamic Models)	алгоритми, які змінюють свою структуру чи параметри під час роботи залежно від нових умов.
Довготривала пам'ять ШІ (Long-term Memory in AI)	механізми збереження інформації моделлю для повторного використання у майбутніх завданнях.
Еволюційні алгоритми (Evolutionary Algorithms)	оптимізаційні методи, що імітують природний добір і розвиток у пошуку найкращого рішення.
Екосистема ШІ (AI Ecosystem)	сукупність технологій, компаній, даних і регуляцій, що формують середовище розвитку ШІ.
Експеримент ШІ (AI Experiment)	практичне тестування моделей або алгоритмів для оцінки їхньої ефективності.

Експертна система (Expert System)	програма, що імітує прийняття рішень експертом у певній галузі, використовуючи базу знань і правила.
Екстракція ознак (Feature Extraction)	процес виділення ключових характеристик із даних для подальшого аналізу моделлю.
Енергоспоживання ШІ (AI Energy Consumption)	обсяг енергії, який потрібен для тренування та роботи моделей ШІ, особливо великих мовних моделей.
Еталонний тест (Benchmark Test)	стандартизований набір завдань для вимірювання продуктивності ШІ-моделей.
Еталонні дані (Ground Truth Data)	дані, які вважаються правильними та використовуються для перевірки точності моделей.
Етика за проектуванням (Ethics by design)	підхід до технологічної етики та ключовий компонент відповідальних інновацій, який спрямований на інтеграцію етики на етапі проектування та розробки системи ШІ. Іноді формулюється як «вбудовування цінностей у дизайн». Подібними термінами є «дизайн, що враховує цінності» та «етичноорієнтований дизайн». (Мінцифри)
Етичний аудит ШІ (AI Ethics Audit)	оцінка роботи системи ШІ з точки зору справедливості, прозорості та впливу на суспільство.
Життєвий цикл ШІ (AI Lifecycle)	повний процес створення та використання ШІ: від збору даних і навчання до впровадження та супроводу.

Загальний ШІ (Artificial General Intelligence)	теоретичний рівень ШІ, здатний виконувати будь-які завдання, що під силу людині.
Задача регресії (Regression Task)	завдання прогнозування числового значення на основі вхідних даних.
Залежність від даних (Data Dependency)	особливість ШІ-моделей, які напряду залежать від якості й повноти даних для коректної роботи.
Захист даних (Data Protection)	комплекс заходів для збереження безпеки та конфіденційності інформації, що використовується ШІ.
Збалансованість даних (Data Balance)	рівномірне представлення класів у навчальних наборах для уникнення упередженості.
Злиття даних (Data Fusion)	методика об'єднання інформації з кількох джерел для підвищення точності моделей.
Зміна парадигми (Paradigm Shift)	різка трансформація в науці чи технологіях ШІ завдяки новим підходам чи відкриттям.
Знеконфіденційненн я даних (Data De-identification)	видалення ідентифікаційних елементів із даних для захисту приватності.
Ідентифікація Identification	використання ШІ для визначення особи чи об'єкта за унікальними характеристиками.

Імітаційне навчання  
(Imitation Learning)

метод, де модель навчається копіювати дії людини або іншої системи.

Індуктивне навчання  
(Inductive Learning)

підхід, коли ШІ робить узагальнення на основі прикладів із навчальних даних.

Інженерія ознак  
(Feature Engineering)

виокремлення ознак із необроблених даних, тобто виокремлення числових представлень даних, і перетворення їх на формати, придатні для моделей машинного навчання. (Мінцифри)

Інтеграція ШІ  
(AI Integration)

впровадження алгоритмів ШІ у продукти, сервіси та виробничі процеси.

Інтероперабельність  
(Interoperability)

здатність різних систем ШІ взаємодіяти та обмінюватися даними без втрати функціональності.

Інтерпретованість  
(Interpretability)

рівень зрозумілості внутрішньої логіки моделі для людини.

Інтероперабельність (Interoperability)	здатність різних систем ШІ взаємодіяти та обмінюватися даними без втрати функціональності.
Інфраструктура ШІ (AI Framework)	набір бібліотек і інструментів для створення та навчання моделей (TensorFlow, PyTorch).
Кваліфікаційні тести ШІ (AI Qualification Tests)	стандартизовані випробування для оцінки надійності та відповідності систем ШІ.
Класифікація/Задача класифікації (Classification)	задача ШІ, що полягає у віднесенні об'єкта до однієї з попередньо визначених категорій на основі його характеристик. (Мінцифри)
Кластеризація/ Задача кластеризації (Clustering)	метод ненаглядуваного навчання, який групує дані за подібними ознаками без попередніх міток.
Комп'ютерний зір (Computer Vision)	галузь ШІ, яка навчає системи розпізнавати та інтерпретувати зображення й відео, а також генерувати візуальну інформацію.
Контекстуалізація (Contextualization)	використання додаткової інформації для кращого розуміння вхідних даних ШІ.
Контроль даних (Data Governance)	система правил та процесів для управління якістю, доступністю і безпекою даних.

Контрольоване навчання (Supervised Learning)	метод навчання, коли модель вчиться на даних із готовими правильними відповідями.
Контрольоване середовище (Controlled Environment)	симульоване середовище, де тестуються алгоритми ШІ без ризиків для реального світу.
Конфіденційність даних (Data Privacy)	захист персональних і чутливих даних від несанкціонованого доступу чи використання.
Креативний ШІ (Creative AI)	підхід, коли ШІ допомагає у створенні візуальних чи текстових креативів (банери, відео, копірайтинг).
Крос-валідація (Cross-validation)	метод перевірки моделі, коли дані діляться на кілька частин для навчання та тестування по черзі.
Ланцюжки підказок (Prompt Chaining)	метод послідовного поєднання кількох запитів для досягнення складного результату в LLM.
Лінгвістичне моделювання (Language Modeling)	побудова моделей, що прогнозують наступне слово чи структуру мови на основі контексту.
Лінійна регресія (Linear Regression)	простий алгоритм для прогнозування числових значень на основі залежності змінних.

Ліцензування ШІ (AI Licensing)	регулювання доступу та умов використання моделей і алгоритмів ШІ.
Локалізація ШІ (AI Localization)	адаптація моделей до конкретних мовних і культурних середовищ.
Людиноцентричні ліцензії спільного користування (Humans Commons Licenses)	ліцензійні інструменти, що забезпечують людиноцентричний контроль над використанням цифрових активів у тренувальних датасетах ШІ, дозволяючи авторам обмежувати або вимагати компенсацію за комерційне використання згенерованого контенту, включно з рекламою (зокрема, тієї, яка може призвести до "алгоритмічної імітації" стилю, голосу або особистості автора (особливо актуально для захисту прав на образ особи та захисту від дідфейків).
Маркетинг із застосуванням діалогового ШІ (Conversational AI Marketing)	використання чат-ботів та голосових асистентів для маркетингових взаємодій з клієнтами.
Маркетинг керований штучним інтелектом (AI-Driven Marketing)	підхід, у якому штучний інтелект (ШІ) використовується для автоматизації, аналізу даних і прийняття маркетингових рішень. Іншими словами, це коли ШІ допомагає маркетологам краще розуміти споживачів, прогнозувати їхню поведінку й створювати персоналізовані кампанії, які дають кращі результати.

Маркетингова платформа на основі ШІ (AI Marketing Platform)	комплексна система, що поєднує аналіз даних, генерацію контенту та автоматизацію кампаній.
Машинне навчання (Machine Learning)	галузь ШІ, де системи вчаться знаходити закономірності в даних, приймати рішення відповідно до даних спостереження і вдосконалюватися без явного програмування.
Мережа знань (Knowledge Network)	структуроване представлення фактів і зв'язків між ними, яке використовується для логічних висновків.
Метадані (Metadata)	додаткова інформація про дані (наприклад, автор, дата, формат), яка допомагає їх структурувати й аналізувати.
Метрики ШІ (AI Metrics)	кількісні показники для оцінки точності, ефективності та справедливості моделей.
Мова програмування для ШІ (AI Programming Language)	спеціалізовані або популярні мови (Python, R, Julia), які активно використовуються у розробці моделей.
Модель базова (Foundation Model)	великі попередньо натреновані моделі, які можна адаптувати до багатьох завдань.
Модель дифузійна (Diffusion Model)	генеративна модель, що створює зображення або інші дані, поступово прибираючи шум.

Модель змішаної точності (Mixed Precision Model)	використання різної точності чисел у розрахунках для прискорення тренування моделей.
Модель оцінки ризиків (Risk Assessment Model)	алгоритми, що прогнозують ймовірність негативних подій чи відхилень.
Модель розпізнавання образів (Pattern Recognition Model)	системи, що навчаються виявляти та класифікувати повторювані структури у даних.
Модель розподілу ймовірностей (Probabilistic Model)	математичні моделі, що описують невизначеність і випадковість у даних.
Модель ШІ (AI Model)	алгоритмічна структура, що перетворює вхідні дані у вихідні результати після навчання.
Мультимодальний ШІ (Multimodal AI)	системи, що працюють одночасно з кількома типами даних (текст, зображення, відео, звук).
Навчання з людиною в циклі (Human-in-the-loop Learning)	підхід, де людина бере участь у навчанні або корекції рішень ШІ.
Навчання з підкріпленням (Reinforcement Learning)	метод, де агент вчиться через винагороди та покарання, взаємодіючи із середовищем.

Навчання few-shot (Few-shot Learning)	здатність моделі виконувати завдання на основі кількох прикладів.
Нейромережеве моделювання (Neural Modeling)	створення математичних моделей, що відтворюють роботу нейронних мереж.
Нейрон глибинний (Deep Neuron)	елемент багат шарової нейронної мережі, який обробляє інформацію на складніших рівнях.
Нейронна мережа (Neural Network)	основна технологія штучного інтелекту (ШІ), яка імітує роботу людського мозку, щоб навчатися, розпізнавати закономірності та приймати рішення.
Нейроподібні обчислення (Neuromorphic Computing)	архітектура апаратного забезпечення, яка імітує структуру й роботу людського мозку.
Обробка зображень (Image Processing)	методи ШІ, які аналізують та перетворюють візуальні дані.
Обробка природної мови (Natural Language Processing)	підгалузь ШІ, що дозволяє системам розуміти, інтерпретувати та генерувати людську мову.
Оверсемплінг (Oversampling)	метод балансування даних шляхом штучного збільшення прикладів менш представленого класу.

Оверфітинг/ Перенавчання (Overfitting)	проблема, коли модель надто точно підлаштовується під навчальні дані й погано працює на нових.
Онлайн-алгоритми (Online Algorithms)	алгоритми, що працюють із поточними даними та приймають рішення у реальному часі.
Оптимізація моделей (Model Optimization)	методи підвищення швидкості, ефективності й точності роботи моделей.
Оптичне розпізнавання символів (Optical Character Recognition (OCR))	технологія автоматичного розпізнавання текстових символів на зображеннях і перетворення їх у текстовий формат для подальшої обробки
Освітній ШІ (Educational AI)	використання систем ШІ для персоналізованого навчання та підтримки викладачів.
Оцінка моделі (Model Evaluation)	процес перевірки якості роботи моделі за допомогою метрик і тестових наборів.
Оцінка ризиків ШІ (AI Risk Assessment)	аналіз можливих загроз і негативних наслідків використання ШІ.
Пам'ять у ШІ (Memory in AI)	механізми, які дозволяють моделям зберігати інформацію й використовувати її повторно.
Периферійний ШІ (Edge AI)	виконання алгоритмів ШІ безпосередньо на пристроях (смартфонах, сенсорах, IoT), без звернення до хмари.
Персоналізація (Personalization)	використання ШІ для адаптації контенту, послуг чи рекомендацій під конкретного користувача.

Підготовка даних (Data Preprocessing)	етап очищення, трансформації та структурування даних перед використанням у навчанні моделей.
Платформи ШІ (AI Platforms)	інфраструктура та сервіси для створення, навчання й розгортання моделей ШІ.
Приватність за дизайном (Privacy by Design)	концепція, коли захист даних закладається в архітектуру системи ще на етапі розробки.
Приватність за замовчуванням (Privacy by Default)	принцип, коли системи ШІ проєктуються із вбудованим захистом даних користувача.
Прогнозування ШІ (AI Prediction)	використання моделей ШІ для передбачення майбутніх значень або подій на основі даних.
Прозорість ШІ (AI Transparency)	відкритість алгоритмів і процесів, що дозволяє зрозуміти, як система приймає рішення, а також передбачає повідомлення користувачів про те, що вони взаємодіють із системою ШІ та належне інформування користувачів та осіб, які зазнають впливу систем ШІ, про їхні права, а також про можливості та обмеження цієї системи ШІ. <i>(доповнення з Мінцифри)</i>
Промпт (Підказка) (Prompt)	запит або інструкція, яку користувач дає моделі для отримання відповіді чи дії.
Промпт-інжиніринг/інженерія запитів (Prompt Engineering)	практика створення ефективних запитів (prompts) для моделей ШІ, щоб отримати бажаний результат.
Регулювання ШІ (AI Regulation)	закони, політики та стандарти, що визначають безпечне та етичне використання ШІ.

Рекомендаційна система (Recommendation System)	алгоритми, що пропонують користувачеві контент чи товари на основі його поведінки.
Репрезентативність даних (Data Representativeness)	ступінь, у якому дані відображають різноманітність і реальні характеристики явища.
Розпізнавання голосу (Speech Recognition)	програмне забезпечення, яке навчено ідентифікувати, декодувати, розрізняти, перекладати та автентифікувати голос людини на основі її чіткого голосового відбитку.
Розпізнавання емоцій (Emotion Recognition)	напрямок штучного інтелекту, який дозволяє визначати емоційний стан людини за її виразом обличчя, голосом, мовою, жестами або іншими фізіологічними даними.
Розпізнавання облич (Face Recognition)	технології, що ідентифікують особу за зображенням її обличчя.
Розпізнавання образів (Pattern Recognition)	алгоритми, які виявляють і класифікують візуальні чи звукові сигнали.
Розподілені системи ШІ (Distributed AI Systems)	архітектури, де обчислення й аналіз даних здійснюються паралельно в різних вузлах мережі.
Синтез мовлення з тексту (Text-to-Speech AI (TTS))	алгоритми, які синтезують природне мовлення з тексту (озвучення відео, реклами, навчальних матеріалів).

Синтетичні дані в маркетингу (Synthetic Data in Marketing)	згенеровані ШІ дані, які імітують реальні користувацькі поведінкові патерни без порушення приватності.
Смарт-контракти (Smart Contracts)	автоматизовані цифрові угоди, що виконуються без посередників, часто з використанням ШІ та блокчейну.
Специфікація ШІ (AI Specification)	формалізовані вимоги до моделі або системи, що описують її функціонал і обмеження.
Спостережуваність (Observability)	здатність відслідковувати внутрішній стан і роботу моделі через зовнішні сигнали.
Стримінгові дані (Streaming Data)	потоки даних, які надходять у режимі реального часу та аналізуються ШІ негайно.
Супервізор (людина-наглядач) (Human Supervisor)	людина, яка контролює роботу системи ШІ й може втрутитися в разі потреби.
Сфера застосування ШІ (AI Application Domain)	галузі, де використовується ШІ (маркетинг, медицина, транспорт, освіта, державне управління тощо).
Тест на надійність (Reliability Test)	перевірка стабільності роботи моделі за різних умов і на різних наборах даних.
Тестові дані (Test Data)	дані, які використовуються для надання незалежної оцінки навченої та валідованої системи ШІ, щоб підтвердити очікувану якість цієї системи перед її виведенням на ринок або введенням в експлуатацію. (Мінцифри)

Технологічний стек ШІ (AI Tech Stack)	набір технологій, інструментів, бібліотек і платформ, які використовуються для створення, навчання, розгортання та підтримки моделей штучного інтелекту.
Токен (Token)	найменша смислова одиниця тексту (слово, символ чи їхня частина), що використовується для обробки природної мови, зокрема, великими мовними моделями.
Токенізація (Tokenization)	процес розбиття тексту на токени для подальшої обробки моделлю.
Налаштування (Fine-tuning)	процес адаптації попередньо навченої моделі машинного навчання до специфічного завдання чи предметної сфери шляхом додаткового навчання на невеликому наборі цільових даних. (Мінцифри)
Тривимірне моделювання (3D Modeling)	використання алгоритмів ШІ для створення або обробки тривимірних об'єктів.
Узгодженість моделі (Model Consistency)	здатність моделі давати стабільні результати при повторних запусках.
Універсальні моделі/моделі загального призначення (General-purpose Models)	великі ШІ-моделі (наприклад, GPT, Claude, Gemini), які не створені під одну конкретну задачу, на відміну від спеціалізованих моделей (наприклад, “модель для класифікації запитів” або “модель для аналізу рекламних оголошень”), а можуть виконувати широкий спектр функцій: генерувати текст, аналізувати дані, писати код, створювати зображення, відповідати на питання тощо.

Упередженість (Bias)	викривлення у даних або моделях, що призводить до несправедливих чи неточних результатів.
Управління даними (Data Management)	організація процесів збору, зберігання, обробки та контролю доступу до даних.
Управління ШІ (AI Governance)	політики та практики, що регулюють створення та застосування систем ШІ.
Фільтрація даних (Data Filtering)	видалення шуму та непотрібної інформації перед використанням у моделі.
Фонове навчання (Background Training)	процес оновлення чи адаптації моделі у фоновому режимі без зупинки роботи системи.
Функціональна безпека (Functional Safety)	властивість системи ШІ працювати безпечним чином навіть у разі збоїв чи помилок.
Хмарний ШІ (Cloud AI)	використання хмарних сервісів для навчання, зберігання та розгортання моделей ШІ.
Хмарні обчислення (Cloud Computing)	інфраструктура, що надає обчислювальні ресурси через інтернет для роботи з даними та ШІ.
Цикл зворотнього зв'язку (Feedback Loop)	механізм, коли результати роботи моделі впливають на наступні її рішення й навчання.
Цифрова трансформація (Digital Transformation)	процес, у якому компанія або організація перебудовує свої бізнес-процеси, продукти, послуги та взаємодію з клієнтами через впровадження штучного інтелекту та цифрових технологій.

**Цифровий двійник  
(Digital Twin)**

віртуальна копія реального об'єкта, процесу або системи, яка може оновлюватись в реальному часі завдяки даним із сенсорів, датчиків чи інших джерел. У штучному інтелекті Digital Twin використовується для моделювання, прогнозування та оптимізації роботи реальних систем за допомогою алгоритмів машинного навчання.

**Цифровий слід  
(Digital Footprint)**

сукупність даних і активностей, які користувач або компанія залишає в інтернеті під час користування цифровими сервісами. Може використовуватися для ШІ при побудові рекомендаційних систем, AI-персоналізації контенту, побудові предиктивних моделей, скорингу лідів й т.п.

**Час життя даних  
(Data Lifecycle)**

період, протягом якого дані збираються, зберігаються, використовуються й видаляються.

**Чат-бот на базі ШІ  
(AI-powered Chatbot)**

інтерактивний бот, який використовує NLP для автоматичної взаємодії з клієнтами (в соцмережах, на сайті).

**Чутливі дані  
(Sensitive Data)**

це будь-які дані, зазвичай персональна або конфіденційна інформація, що потребує особливого захисту відповідно до стандартів безпеки, законодавства (наприклад, GDPR, HIPAA, EU AI Act) та внутрішніх політик компаній. Її обробка у ШІ-системах потребує підвищеної уваги: шифрування, мінімізації доступу, анонімізації або використання корпоративних рішень, де дані не використовуються для навчання моделей.

**ШІ для  
перетворення  
мовлення в текст  
(Speech-to-Text AI)**

системи, що перетворюють мовлення на текст для аналітики дзвінків або створення транскриптів.

ШІ-бот  
(AI Bot)

програма, яка автоматично виконує завдання у цифровому середовищі, часто імітуючи дії людини.

ШІ-генерований  
контент  
(AI-Generated  
Content (AIGC))

контент, створений ШІ — тексти, зображення, відео чи аудіо, які використовуються у маркетингових кампаніях.

Штучний інтелект  
(ШІ)  
(Artificial Intelligence  
(AI))

*Як галузь*

загальна назва сукупності інформаційних технологій, як-от алгоритмів, методів, підходів, моделей та сервісів, що займаються створенням та розвитком інтелектуальних систем, здатних виконувати завдання, які зазвичай вимагають людського інтелекту. ШІ охоплює широкий спектр підходів, зокрема тих, що ґрунтуються на навчанні, логіці, пошуку та ймовірнісному міркуванні.

ШІ містить такі напрями, як: обробка природної мови, машинне навчання, комп'ютерний зір, робототехніка, експертні системи та інші підгалузі, спрямовані на імітацію та розширення можливостей людського мислення та прийняття рішень.

*Як інструмент*

організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань.

*(Мінцифри)*

Штучний інтелект як послуга (AI-as-a-Service)	модель надання інструментів і сервісів штучного інтелекту через хмару за принципом «оплати за використання».
Ядро моделі (Model Core)	базові алгоритми та архітектурні рішення, що лежать в основі роботи системи ШІ.
Ядро обробки даних (Data Processing Core)	центральна частина системи, яка забезпечує трансформацію та підготовку даних для ШІ.
Ядро ШІ-платформи (AI Platform Core)	ключові модулі та сервіси, що забезпечують функціонування екосистеми штучного інтелекту.
Якість даних (Data Quality)	ступінь повноти, точності, узгодженості й актуальності даних, які застосовуються для навчання моделей.
Benchmarking Data (Benchmarking Data)	спеціальні набори даних, що застосовуються для тестування продуктивності й точності моделей.
GPT (Generative Pre-trained Transformer)	архітектура великих мовних моделей, що використовує трансформери й попереднє навчання на текстах.
NLU (Розуміння природної мови) (Natural Language Understanding)	здатність системи ШІ розпізнавати сенс тексту чи мовлення.
Open Source AI (Відкриті моделі)	моделі та алгоритми ШІ з відкритим кодом, доступні для вільного використання й модифікації.
Reinforcement Learning with Human Feedback	метод навчання моделей, коли люди надають зворотний зв'язок, щоб покращити якість відповідей.

# Над створенням глосарію працювали



**Володимир Шинкаренко**  
Head of Brand & Innovation,  
OMD Optimum Media  
Ukraine



**Романченко Ірина**  
Керівниця напрямку інновацій та  
автоматизації  
PMX Ukraine



**Олена Андрієнко**  
Chief LegalTech Officer,  
Publicis Groupe Ukraine



**Наталія Бороніна**  
Засновниця креативної  
digital агенції VIVID.



**Дмитро Красовський**  
AI Integration Lead  
Netpeak Agency Ukraine

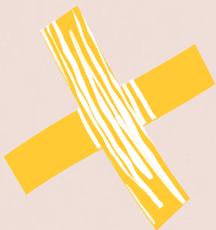
# ДЯКУЄМО ЗА СПІВПРАЦЮ!



Якщо у вас є зауваження, пропозиції та доповнення, будь ласка, повідомте нас електронною поштою

[anastasiia.kucheruk@iab.com.ua](mailto:anastasiia.kucheruk@iab.com.ua)

Ми врахуємо усі конструктивні доповнення у наступній редакції



GOOD  
VIBES  
ONLY